

מזכירות הממשלה

סגנון

2 חזן 3

18 33 ימ

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת השרים חברי הוועדה להתיישבות
(על-פי החלטה מס. 444 של הממשלה מיום י"ד באדר א' תשל"ו-15.2.76)

כ"ד באדר תשל"ז - 14.3.77

נכחו חברי הוועדה - השרים: י. גלילי - יו"ר, א. אוזן, י. אלון,
מ. ברעם, ש. הלל, י. ידלין, ש. פרס,
ח. י. צדוק, י. רבינוביץ, ש. רוזן.

נעדר חבר הוועדה - השר מ' קול.

אלוף א. אורלי	-	מתאם הפעולה בשטחים
י. אדמוני	-	הסוכנות היהודית
י. ביידיץ'	-	מינהל מקרקעי ישראל
תא"ל א. בראון	-	לשכת שר הבטחון
מ. גבאי	-	המנהל הכללי, משרד המשפטים
א. מקובר	-	לשכת השר, י. גלילי
ד. רוזנפלד	-	מינהל מקרקעי ישראל
אלי"מ א. שגב	-	צבא הגנה לישראל
	-	
א. לישנסקי	-	מזכיר הוועדה

המלצות בהתאם להחלטה מס. 341 (הת/5) של הממשלה
מיום ד' בשבט תשל"ז - 23.1.77

סדר היום : ה/7

/ המלצות

7046: מקיף תמ

ט ו ד י

הת/7. המלצות בהתאם להחלטה מס. 341(הת/5) של הממשלה מיום ד' בשבט תשל"ז (23.1.77) - (קרקעות לישובים: משואה, ייטב, בקעות ב' וגיתית)

היו"ר השר י. גלילי:

כזכור, קיימנו ישיבה ב-11.1.77,

בנושא השלמת משבצות הקרקע לישובים

בבקעת הירדן והחלטנו להטיל על צוות, בהרכב נציגי משרד הבטחון, החקלאות, המשפטים והמחלקה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, להביא תוך זמן קצוב בפני הועדה המלצות בדבר הפעולות הנדרשות להשלמת משבצות הקרקע לישובים בבקעה, וכן בנושא עבוד הקרקע ממזרח לגדר המערכת.

הצוות הוקם ונכנס לפעולתו ללא

דיחוי והיום מוגשות לנו המלצות חלקיות, לא בכל הנושאים אשר הוצגו בישיבה הקודמת, אלא בחלקם. המלצות אלה מוגשות בהסכמה כללית של כל חברי הצוות.

אבקש מאדמוני להציג את הנושא.

השרים יוכלו להציג שאלות והנוגעים בדבר ישיבו.

אני אציג את התביעות שלנו ויו"ר

מר י. אדמוני:

הצוות יביא את ההחלטות.

בין שאר הבעיות שהצגנו, היתה בעיה

השלמת משבצות למשואה, הנמצאת בבינוי. ישוב זה עלה על הקרקע כישוב נח"ל, הוא מצוי בבינוי ולצורך השלמת המשבצת אנו זקוקים ל-680 דונם, אשר נמצאים בכביש קיים, שחוצה את השטח הדרוש לנו. כאמור, העלינו תביעה ל-680 דונם ונראה היה, שאין בעיה. אורי יציג את העניין וגם את הפתרון.

ס ו ד י

מר י. אדמוני:

נושא שני שהעלינו הוא נושא ייטב -

האחזות נח"ל שהפכה לישוב קבע לפני כחצי שנה ואנו ביקשנו כאן תפיסת שטחים לשתי מטרות: (1) להקמת הנקודה; (2) לצרכי עיבוד חקלאי. שני השטחים האלה בחלקם בידי הווקף ובחלקם בבעלות ממשלתית. אנו הצענו להעמיד שטחים אלה לרשותנו, על מנת שאפשר יהיה לבסס ישוב זה כהלכה.

כאן אין לנו אלטרנטיבות בבחירת

השטחים. כאשר אנו מציעים לתפוס שטח זה, הדבר נעשה לאחר שבדקנו מספר אלטרנטיבות מבחינת התכנון ההתישבותי והגענו למסקנה, שאין אפשרות אחרת. אותו הדבר לגבי ייטב. ניסינו לזוז ימינה או שמאלה, למעלה או למטה והגענו למסקנה, שאין דרך אחרת אלא להתישבות ממש מסביב להאחזות הקיימת. היינו ערים לענין, שיש בשטחים אלה אדמות ווקף, אך אלה שטחים שמעולם לא עובדו ואינם יכולים להיות מעובדים ועובדה זו תחייב אותנו ללא מעט עבודות עפר. בעיה זו היתה קיימת, גם כשהעלינו את האחזות הנח"ל.

אנו חוזר ומדגיש, שבדקנו מספר

אפשרויות והגענו למסקנה, שזהו המיקום היחידי הבא בחשבון באיזור זה.

נקודה שלישית בה דשנו לא מעט פעמים,

היא בעית בקעות ב'. כאן הצענו לתפוס 2,600 דונם ועוד שטח נוסף

לצרכי בינוי נקודה, אשר נותנת לנו נקודת אחיזה חשובה מאד בקו השני של הישובים. כי, למעשה, מבקעות עד עמק בית שאן אין לנו נקודה נוספת.

לכן, האחיזה הנוספת באיזור בוקייע מאד חשובה לדעתנו וזו תכנית

המוצגת על סדר היום כבר שבע שנים. שטח זה סגור כבר למעשה כמה שנים

וצריך לעשות בו את הפעולות, כדי שאפשר יהיה להקים את הנקודה, שחשיבותה

היא ממדרגה ראשונה.

ס ד י

מר י. אדמוני:

נושא אחרון הוא גיתית. כאן אנו מבקשים להוסיף 700 דונם, שבעצם כבר קבענו עליהם עובדות. בתחילה חרשנו שטח זה ברצועות צרות ולאחר מכן, חרשנו אותו ברצועות יותר רחבות. לא היו כל הגובות ובחירת שטח זה יכולה לעבור ללא קשיים מיוחדים. זאת, כפי שקרה בעבר במכורה, שתחילה עשינו חריש נסיוני ולאחר מכן הקמנו האחזות נח"ל במקום. שטח זה משלים את השטח הדרוש לחצר המשק. מבחינת השימושים האלטרנטיביים לשטח זה, הרי שהשימושים הם מעטים מאד גם לאחרים. השטח מצוי בשולי הישוב הקיים, בין שתי ואדיות, ונראה לנו, שהוא אינו צריך להוות בעיה מיוחדת.

מכלל הנושאים, אלה הנושאים שהוצעו

היום לדיון. ישנם עוד מספר נושאים ואני מקוה, שבזמן הקרוב אפשר יהיה להביא גם אותם לדיון, אם אנו רוצים לקדם את העניין.

מר א. ביידן:

הצוות עסק ב-11 הצעות, כפי שהמחלקה

להתישבות ביקשה מועדת השרים. מה

שהנחה את הצוות בעבודתו ובהמלצותיו היה: לצמצם את הצורך בתפיסת קרקעות לאותם מקומות, שהם חיוניים להקמת המשקים. גם כאן בחנו את הדברים עם צוות מקצועי של הסוכנות ובמספר מקרים, במהלך הישיבות, הצוות המקצועי גם ניסה לשנות. בשמונה מקרים צמצמנו את היקף התפיסה, במיוחד בכל מה שקשור בקרקעות מעובדות.

נקודה ראשונה - משואה. הדרישה

המקורית של הסוכנות היתה ל-785 דונם. ההצעה שלנו היא ל-682 דונם, מאחר ובמהלך עבודת הצוות צמצמנו את הדרישה. בתחילה היה מדובר על כ-30 בעלים, אך לאחר צמצום השטח המעובד מדובר ב-15 בעלים, שמקום מושבם הוא בשכם. לבעלים אלה יש בין 50 ל-380 דונם פרט לשטח הנחפס.

ט ו ד י

השר י. אלון:

למדתי את החומר לפני הישיבה

ואני תומך בהצעות הצוות. אני

רק מציע לאלה שיטפלו בביצוע ההמלצות, אם תאושרנה ע"י ועדת שרים
זו, לעשות זאת, ככל שניתן, בצורה מתוחכמת. אני יודע שזו עצה
מתוחכמת מאד, לא פשוטה, אך אני זוכר שבישיבות קודמות היו כל מיני
רעיונות לגבי צורות שונות של תפיסת קרקע והפקעת קרקע. אינני רוצה
להשאיר כל ספק - אני בעד ההמלצות, כי אחרת אין תקוה לישובים אלה.
אנו מתקרבים לסיטואציה פוליטית, שהמעקב אחרי פעולותינו ההתישבותיות
מחמיר והולך בעולם ועכשו יש לנו ענין עם מימשל, שבשם זכויות האדם
עלול להציג לנו כמה בעיות, שהייתי רוצה להמנע מהן ככל האפשר.
יותר ויותר מדברים אתנו על עניני ההתישבות בשטחים ואין כמעט ממשלה,
באירופה ובארה"ב, אשר מקיימת אתנו מגעים, שאינה מזכירה את ההתישבות.
הערבים למדו שאפשר לעשות בעיות - פה הפגנה ושם תזכיר וחלק מהקונסולים
הכלליים של כמה מדינות, אשר יושבים כאן בירושלים, ממלא תפקיד שלילי.
זו בעיה שיש לתת עליה את הדעת. לכן, אני מציע לבצע זאת במקסימום
של זהירות וחשאיות, שאם זה יפרוץ, לא יהיה זה בגלל קלות דעת, אלא
בגלל שאין ברירה אחרת.

אני מחייב את ההמלצות, אך אני

מציע לבצע אותן בטוב שכל.

השר ח. צדוק:

כתוב שהשטח מעובד חלקית. אני

מניח שמדובר באותם 100 דונם. מה

פרוש חלקית?

ס ו ד י

מר א. ביידץ:

האיזור הוא שחון בעיקרו. זה
איזור בלי מים. לפני שנתיים לא
עיבדו אותו. כלומר, שטח זה אינו מעובד באינטנסיביות כמו במקומות
אחרים. אין זו אדמת משטח. השטח הוא בין גיאיות.

השר ח. צדוק:

כמה מתוך ה-100 דונם מעובדים?

מר א. ביידץ:

כל ה-100 דונם מעובדים חלקית.

השר ש. רוזן:

בלי ה-100 דונם זה בלתי אפשרי?

מר א. ביידץ:

זה התחיל ב-200 דונם והגענו ל-100
דונם. שטח זה היה הכרחי לגבי חצר
המשק, בגלל מבנה טופוגרפי ומיקום הישוב.

השר ח. צדוק:

האם יש אפשרות להציע לבעלים אלה
קרקע חלופה בערך חקלאי שווה?

מר א. ביידץ:

נוכל להציע להם מגרשי בניה בשכם,
דבר שאנו עושים אותו עכשו, וגם

קרקע של נפקדים בסביבה.

אלוף א. אורלי:

אך זה, בדרך כלל, לא עובד. הם
לא מוכנים להתישב על קרקע נפקדים,
בגלל סיבות שאין צורך לפרטן. אני אומר זאת מתוך נסיון.

השר ש. פרס:

כמעט ואין סיכוי להגיע להסדרים של
חילופי קרקע.

ס ו ד י

האם ענין קרקע חליפה בשכם הוא
מעשי?

היו"ר השר י. גלילי:

עתה, פעם ראשונה אנו ניגשים להכנית
בניה וחלוקת מגרשים ויש לנו, במסגרת

מר א. ביידן:

התכנית, אפשרויות להציע.

בשכם זה קרקע של המדינה?

השר מ. ברעם:

כן.

מר א. ביידן:

האם הבעלים הם תושבי ערים?

השר ח. צדוק:

כן והם ידועים בציבור - ביניהם
חבר פרלמנט.

מר א. ביידן:

אם לוקחים ארבע נקודות אלה
שלפנינו, האם מבחינת הביצוע יש

השר ח. צדוק:

איזה סדר עדיפויות?

שלשה מתוך הישובים קיימים כישובים
אזרחיים: משואה, ייטב וגיתית.

מר י. אדמוני:

ההצעות כאן הן רק להשלמות. בקעות ב' קיים היום רק בסטטוס של האחזות
נח"ל.

אני רואה בהמלצה בנושא משואה כמתקבלת.

היו"ר השר י. גלילי:

אולי רצוי שנסכם בסוף.

השר ח. צדוק:

ס ו ד י

מר א. ביידץ:

אנו מגיעים לייטב, שזה איזור נערץ.

גם כאן זהו ישוב קיים, שמדובר בהרחבתו.

הדרישה המקורית של הסוכנות הייתה כ-1,200 דונם. במסגרת הבדיקות ראינו צורך לצמצם ואכן, ניתנה אפשרות לצמצם כ-200 דונם. כלומר, ההמלצה שלנו היא ל-1,000 דונם, כולל השטח שכבר יושבים בו, בהיקף של 500 דונם. מבחינת המצב המשפטי, זוהי אדמה שמוכרת כאדמת ווקף, אך זהו שטח טרשי, לא ראוי לעיבוד ומעולם לא עובד. עד כה, לא נעשו כל פעולות בשטח ואנו מציעים, שהוא יתפס, כאשר יש לנו אפשרות, במדה ונגיע למשא ומתן, להציע להם שטח חליף דומה.

השר מ. ברעם:

לנו השטח ישמש רק למבנים?

מר י. אדמוני:

רק למבנים.

מר א. ביידץ:

בשלב ראשון, אנו מציעים להקיף את

השטח המבוקש בדרך עפר וזו תהיה

אינדיקציה לגבי חגובות. באשר לחלק המישקי, בהקשר לישוב ייטב, ביקשה הסוכנות כ-1,700 דונם, שמתוכם 700 דונם רשומים כאדמת ווקף. אנו מציעים, באיתור זה, לא לעלות על אדמת הווקף, שהיא אינה מעובדת, ולהצטמצם רק לשטח של כ-1,000 דונם, ש-500 דונם הם אדמות מדינה ו-500 דונם הם אדמות שווה ערך לאדמות הנציב העליון לטובת הכפר. גם אלה אדמות לא מעובדות.

אנו מציעים, איפוא, לתת לעיבוד

למשק ייטב 1,000 דונם ולא לעלות על שטח של 700 דונם, שהם אדמות

ווקף, כדי לא להחריף את הבעיה.

ס ו ד ימר י. אדמוני:

אני רוצה להסתייג מהצעה זו. ברצוני להציע כאן תיקון קטן. לגבי 700 דונם

אלה, אני מציע לנהוג בדומה למה שהוצע כאן, ז"א לנסות לעשות פעולת גישוש. יכול להיות, שלא תהיה אותה תגובה שאנו חוששים לה. זה לא היה שטח מעובד שאנו גוזלים אותו. מנסיוננו בבקעה ראינו, שבשטחים לא מעובדים, כאשר קבענו עובדות בהם, לא היו תגובות ולא בהכרח תהיה כאן תגובה. יכול להיות, שבהחלט/ה שלנו להסיר זאת מסדר היום, אנו מחמיצים אפשרות להשלים את המשבצת לישוב זה. אם תהיה תגובה, יש לנו מספיק זמן להגיד, שאנו חוזרים להצעת הצוות. אם לא תהיה תגובה, יכול להיות שהשלמנו לעצמנו משבצת. שיטה כזאת נתנה לנו ישוב כמו מכורה, שאחרת לא היתה קיימת היום על המפה, ומכורה לא עוררה מהומה. לפיכך, אני מציע להקן את הצעת הצוות לגבי ה-700 דונם האחרונים.

השר ש. פרס:

לפי הערכתנו, יהיו בנושא זה בעיות,

בגלל שתי סיבות: (1) גם החלק הראשון

שתופסים הוא אדמות הווקף; (2) ה-700 דונם מתוך ה-1,700 הן אדמות ראויות לעיבוד. אני מציע, לא לגייס את כל כלי הקודש בבת-אחת. אנו הולכים לשורה לא מבוטלת של תפיסות להתישבות וצריך לשמור על חוש מדה. אני לא מוציא זאת מכלל אפשרות בעתיד, כמו שעשינו לגבי כוכב השחר, אך היום הרגישות היא בשיאה ולא הייתי מציע לגייס היום את הווקף נגדנו בנושא כל כך רגיש. אנשינו חושבים, שגם בהפקעה הראשונה עלולות להיות בעיות.

השר ח. צדוק:

מבחינת הראוי לעיבוד, האם יש הבדל

בין ה-1,200 דונם ל-700 דונם?

ס ו ד י

בס"ה, זה אותו אופי של שטח, להבדיל מהשטח הראשון שהוא טרשי.

מר א. ביידן:

על איזה ווקף מדובר?

השר ח. צדוק:

ווקף צחיח. זו תוצאה של הסדר

מר א. ביידן:

קרקעות, שבפועל לא נעשו בקרקעות

אלה כל מעשים, לא לפני מלחמת ששת הימים ולא לאחריה, אלא על ידינו.

אנו עוברים לשטח בקעות ב'. מדובר

בשני שלבים א' ו-ב', כאשר בפועל מה שתחום בשטח א' הם 2,600 דונם,

אשר שייכים ל-46 בעלים מהעיריה חובס. השטח נסגר לפני כשלש שנים

ונעשים בו עיבודים חלקיים ע"י הסוכנות.

מה היה שם לפני הסגירה?

השר ח. צדוק:

שטח מעובד. להזכירכם את ההיסטוריה

מר א. ביידן:

של השטח הזה. יש לנו באיזור 2,600

דונם אדמות נפקדים והצענו לבעלים חליפין. צו הסגירה בא לתת את

המסגרת, על מנת לאפשר להם לקבל הצעה זו, אך הם לא נענו לה. בפועל,

אם יענו להצעה, יש לנו קרקע חליפה ל-2,600 דונם, באותו טיב. ההצעה

שלנו היום מדברת על מעבר מסגירה לתפיסה בשטח שבפועל התחילו לעשות בו

מעשים.

מה שמוצע היום זה לא שינוי מצב פיזי,

השר ח. צדוק:

אלא שינוי מצב חוקי. השינוי של המצב

הפיזי הוא אינטנסיפיקציה של העיבוד בשטח, שהוא כבר בחזקתנו ושאו

בחלקית כבר מעבדים אותו. השינוי הפיזי היה לפני שנתיים. אני מבקש

לשחזר את התהליך של אז.

ט ו ד י

מר א. ביידץ:

בדיונים עם המחלקה להתישבות, משרד הבטחון ושלטונות צה"ל, הוחלט לתחום שטח זה בחביות והוצא צו סגירת השטח. זה היה בתחילת 1974. במקביל, היה משא ומתן על חילופי קרקע - לדאבוננו, ללא הצלחה. הבעלים אינם מוכנים לקחת קרקע חליפה, גם בגלל אי הרצון והאקלים הפוליטי ששורר באיזור זה נגד שתוף פעולה. מזה למעלה משלוש שנים השטח סגור ונשמר ע"י צה"ל. כרגע, בקשת הסוכנות היא לאינטנסיפיקציה של העיבוד בשטח, כלומר: הנחת צינורות ומטעים.

מר י. אדמוני:

בתחילה, כאמור, היתה הסגירה. אח"כ נחקבלה כאן החלטה על עיבוד אלף דונם מחוץ השטח, ואז עיבדנו אלף דונם בבעל. אח"כ היתה החלטה נוספת לנסות לעבוד חלק מהשטח בשלחין ואנו מעבדים 100-150 דונם בשלחין; ז"א בשלבים ביצענו פעולות שונות בשטח.

למה חשובה לנו קבלת החלטה זו היום? כי אם תתקבל כאן החלטה, אנו יכולים להקים ישוב קבע במקום. עד היום, על סמך החלטות חלקיות, לא יכולנו לקבל החלטה על הקמת ישוב, כי אין לנו בסיס להקמת ישוב. היום זה בטטוט של האחזות נח"ל. מבחינת כוח אדם לא תהיה לנו בעיה לאישי ישוב כזה במקום.

מר א. ביידץ:

להזכירכם, שהיתה בקשה נוספת להשלים אח ה-2,600 דונם עם עוד 800 דונם וכאן החלטנו להמליץ, בשלב זה, על שלילה. זהו שטח העיבוד היחידי ליישוב והישוב זקוק לפחות ל-3,000 דונם.

ס ו ד י

השר ח. צדוק:

עם הבעלים אין כל הסדר?

מר ד. רוזנפלד:

שני בעלים החליפו אתנו בערך 60 דונם.
מתוך ה-2,600 דונם יש 400 דונם של
נפקדים, כך שישירות זה נוגע לכ-2,100 דונם.

מר י. אדמוני:

אנו התחלנו את ריכוז הקרקעות בבקעה
זו לבקעות הראשונה. את זאת עשינו
עם כפר המון ופה דוקא הצלחנו וריכזנו כמה מאות דונם במשא ומתן.
כאשר רצינו להשלים את המשבצת, באנו לאנשי המון ואז הם אמרו: "תעשו
איזה צעד עם אנשי חובס ואז תחזרו אלינו ונשלים לכם".

אני מאמין, שאם נעשה מה שאנו מחליטים
על בוקייע, אפשר יהיה להשלים גם את המשבצת של בקעות.

מר א. ביידן:

נקודה רביעית ואחרונה היא גיחית.
השטח, שהוא בפועל 600-700 דונם,
מעובד באינטנסיביות ע"י המשק. השטח בלתי מוסדר. הבעלים לא מאתרים.
במדה שנאתר אותם, יש לנו אפשרות לתת להם קרקע חליפה באיזור זה.

היו"ר השר י. גלילי:

היחה איזו תביעה?

מר א. ביידן:

לא היחה כל תביעה ומתוך מגעים שקיימים
בשטח, הדבר ידוע למוכתר ויש גם הסכמה

בגין שטח זה.

השר ח. צדוק:

השטח לא היה מעובד?

ס ו ד י

זה היה מעובד. זהו חלק משטח הריסוס
המפורסם.

מר א. ביידץ:

זה לא שטח הריסוס שאנו מעבדים אותו
כמה שנים. זהו שטח אחר שאינו מעובד.

מר י. אדמוני:

התחומים הפיזיים שלו - בין ואדי ובין גבעה - הם כאלה, שעושים אותו
נפרד מהשטחים האחרים. אנו חרשנו אותו מסביב לפני כמה חודשים ולא
היתה כל תגובה. שטח זה לא היה מעובד.

האם בשטחים המוצעים יש גם אדמה
זרועה?

השר י. אלון:

לפני חודש לא היה זרוע.

מר ד. רוזנפלד:

השטח היה מעובד בעבר. היום, בגלל
צו התפיסה, הוא כבר אינו מעובד.

השר ש. פרס:

האם ההצעה היא לעשות פעולות בבת-אחת
לגבי כל ה-8,000 דונם?

השר י. רבינוביץ:

כבר אמרנו, שלמשל ב-1,200 דונם של
ייטב, שלב ראשון לתחום זאת בדרך עפר

מר א. ביידץ:

ולאט לאט להתחיל לבנות, בהתאם לתגובה, כי זהו שטח של הווקף. גם
במשואה זה יהיה שלב אחרי שלב. אין כאן אקט ראוותני, שיש בו לעורר
תגובות.

אני שואל מבחינת הפרסום.

השר י. רבינוביץ:

ס ו ד י

היו"ר השר י. גלילי:

אתה שואל אל השאלה שלך מתוך נסיון של הפקעות בתחום מדינת ישראל, לגביהן

יש חובת פרסום. זה לא חל על פעולה זו, אם כי צריך להביא בחשבון שהדבר יוודע.

אלוף א. אורלי:

במדה שאתה מוציא צו, למשל ביחס לאותם ה-100 דונם, אתה צריך להודיע לבעלים.

שטחים שיש עליהם בעלים, אתה חייב להודיע ברגע שאתה מפרסם את הצו, שאמנם אתה תופס את השטח. לגבי אדמות בלתי מוסדרות, אינך חייב לפרסם את הצו, אך ברגע שאנשים מתעניינים, אתה חייב להכנס אתם למשא ומתן.

השר מ. ברעם:

אני רואה, שביחס לבקעות יש 2,151 דונם. העובדה שהשטח סגור אומרת

שכבר הודיעו לבעלים?

מר א. ביידן:

על הסגירה כבר הודיעו להם. על התפיסה צריך להודיע להם.

אלוף א. אורלי:

הייתי שמח אם לא היינו צריכים לממש את ה-100 דונם, כי הבעלים הם אנשי ציבור ואלה, לפי דעתי, יעשו לנו את עיקר הבעיות.

מר א. ביידן:

לגבי כל דבר שנעשה פה ברור שתהיינה תגובות; השאלה היא עוצמת התגובות.

היו"ר השר י. גלילי:

אנו מתיעצים עם גורמי הבטחון ומינהל מקרקעי ישראל ועושים זאת במיטב האחריות

והזהירות. כך גם ננהג בעתיד, אך לעולם אי אפשר להתחייב שלא תהיינה תגובות, ואפילו הדים פוליטיים.

ס ו ד י

השר ח. צדוק:

ברור, שעל כל פעולה כזו צפויה
תגובה ואני רוצה לנסות, לפי מה

ששמעתי, לדרג לי את השטחים לפי עוצמת התגובה הצפויה.

לגבי מה שמומלץ על בקעות ב' וגיתית,

אם כי השטחים גדולים יחסית, אני מחרשם שעוצמת התגובה הצפויה היא
בדרגה יחסית נמוכה יותר, מאחר שמדובר כאן בשינוי סטטוס חוקי
ובאינטנסיפיקציה של הפעילות בשטחים, שהם כבר תפוסים והם כבר בשליטתנו.
אני מצביע בעד המומלץ לגבי שני שטחים אלה.

לגבי משואה, אם כי המדובר בשטח

קטן יחסית, לפי עובדת העיבוד והזהות של הבעלים, אני חושב שזה שטח
פרובלמטי וצפויות שם תגובות יותר אינטנסיביות, אך אני מוכן, בענין
זה, להיות מודרך ע"י חוות דעתו של שר הבטחון, אשר בחוקף תפקידו,
בודאי רגיש לצד זה של הענין.

לעומת זאת, אני מבקש התחשבות

ברגישותו של שר הדתות לגבי ההמלצות להפקעת אדמות ווקף ואני מבקש
שהות לשקול ענין זה לפני ההחלטה.

מר י. אדמוני:

לגבי שטח הווקף, הרי לא מוצע שאנו
נעשה כאן צעדים ממשיים, פרט לענין

פריצת הדרך.

השר ח. צדוק:

אני לא קובע עמדה. אני רוצה אספקט
מיוחד זה לבחון בעצמי.

ס ו ד י

השר י. רבינוביץ:

אני מניח, שמרכיב השכל קיים. אני רוצה לדעת מהו משך הזמן, בו חושבים לבצע את הפעולות בשטחים אלה. אלה שטחים של 7,000-8,000 דונם. אם עניין זה מתפרס לזמן ממושך, אינני מתנגד; אך אם מדובר על עשית פעולות כלשהן בבת אחת, בכל השטחים האלה, לא הייתי עושה זאת, בגלל עוצמת התגובות. אני שואל, האם עכשו צריך לעשות דבר זה בפרק זמן קצר.

מר י. אדמוני:

אני מוכן להגיב על משאלה זו. בהחלט אפשר לבצע את הפעולות בפרק זמן ממושך. אם נתקבלנה כאן החלטות עקרוניות חיוביות, שהן חשובות לנו כהחלטות תכנוניות, אפשר בהחלט, מבחינת הפריסה בשטח, למשוך זאת על פני זמן. אני אומר זאת באחריות ובכנות מלאה. אם נתקבל כאן החלטה האומרת לא להכנס לעיבוד מידי של כל ה-2,600 דונם, אנו יכולים במקום 1,000 דונם שלחין לעבד 400 דונם שלחין ולהשאיר את ההתפתחות האחרת לשנה יותר מאוחרת. מבחינתנו, דבר זה אפשרי. גם לגבי ייטב אין כל מניעה, שהפעולות שאנו נבצע תהיינה פעולות בשלבים.

אני חייב להעיר לשר האוצר. ברוב

השטח הזה אנו יושבים היום. מדובר בשינוי של סטטוס ולא שינוי של עצם פעילותנו ונוכחותנו בשטח. לכן, אין כאן משום הפגנה קיצונית. בבוקייע אנו יושבים על כל השטח ובחלקו הגדול אנו מעבדים אותו. בגיחית, אנו יושבים כמעט על כל השטח וכבר חרשנו אותו, ללא כל תגובה. עוצמת הפעילות היא לא כזאת, שאנו בבת-אחת עולים על שטחים ועושים פעולות. מבחינת פריסת העבודה בשטח, משאלה זו ניתנת לביצוע.

ס ו ד י

השר י. רבינוביץ:

אני מדבר על עוצמת ההודעות המתחייבות
כדין. אם אנו צריכים להודיע על שינוי

הסטטוס של השטח תוך חודש-חודשיים, אני חושב שזה יכול להיות מאד מסובך
מבחינה פוליטית.

היו"ר השר י. גלילי:

נראה לי, שאין חובה לרכז כל זאת
במהלך של חודש ונביא בחשבון הערות
אלה. אנו עושים זאת בעצה אחת עם גורמי הבטחון ועם גורמי המינהל,
ולעתים גם בהתחשב עם המלצות משרד החוץ.

השר ש. פרס:

לשם מה צריך את ה-100 דונם מערבית
למשואה?

מר א. ביידיץ:

לצורך חצר המשק.

מר ד. רוזנפלד:

אנשי הסוכנות טוענים, שיש כאן שני
ואדיות שיוורדים ואינם מאפשרים לפרוס

את הישוב מעבר לוואדיות.

היו"ר השר י. גלילי:

הצעתי היא, שאנו מחליטים היום לקבל
את ההמלצות בנושא גיחית ובקעות. מה
שנוגע לייטב, נשאר לשקול דעתו של שר המשפטים ומה שנוגע למשואה, נשאר
זאת לחוות דעת נוספת של שר הבטחון ואני אבוא בדברים עם שניהם בנדון.

השר ש. רוזן:

כידוע, הצבעתי נגד הקמת ישובים אלה
בבקעת הירדן. ההצעות המובאות כאן

הן קשות מאד, מכל הבחינות, והדבר בא לידי ביטוי בדברי החברים. אני
מצביע נגד.

ס ו ד י

מ ח ל י ט י מ, בהמשך להחלטה מס' 341(הח/5) של הממשלה מיום
ד' בשבט תשל"ז (23.1.77):

(א) לאשר את המלצות הצוות שמונה על פי ההחלטה הנ"ל, בדבר קרקעות
לבקעות ב' ולגיתית.

(ב) לחשאיך ל:-

- (1) חוות דעת נוספת של שר הבטחון את נושא הקרקע של משואה;
- (2) לשיקול דעת שר המשפטים את נושא הקרקעות של ייטב;
- (3) יו"ר ועדת השרים, השר י. גלילי, יבוא בדברים עם שרי
הבטחון והמשפטים בנדון.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ח